

„Len Sally rolli jaoks liiga vana.“

Arhiiv / rahvusoper Estonia

„Pilk, kui ta meid vaatas, jääb mulle surmani meelde!“

1984. aasta Estonia „Kabaree“ ja selsamal lavavalavastelt esietendunud lavaloos vahele jääb veel üks. Tõsi, see kandis nime „Cabaret“ ning selles säras Sallyna Gerli Padar. Ses Georg Malviuse lavastuses sai Helgi veel korra endale südamelähedast preili Schneiderit mängida. Koos Guido Kanguriga moodustasid nad vanapaari, kelle sulnile suhte teeb lõpu natside võim. Toona oli trupis kaks preili Schneiderit, kellele juudist Schulz apelsine kinkis – Salloga kahasse mängis ka Helene Vannari.

Aasta 2003 ja „Cabaret“. Herra Schulz (Guido Kangur) ja preili Schneider (Helgi Sallo).

Kord aga, vastu etendust, selgus, et elunautlejast preili Kosti kehastav Ülle Lichtfeldt ei saa gripilaine tõttu etendusele tulla. Kõne all oli etenduse ärajätt. Sallo ei lasknud produtsentidel kaua ahastada. „Ütlesin, et ma olen ühes lavastuses kaasa teinud, tean kogu teksti. Istusin ju kõikides proovides. Ent trupile keegi teatada ei jõudnud.“ Nii said kolmikstseenis ühtäkki kokku Guido Kangur, kes mängis herra Schulzi, ja Helene Vannari, kes oli teine preili Schneider. Ning preili Kostina Helgi. „Pärast meie kolmest stseeni ütles Guido, et arvas, et tal on hallutsinatsioonid – kuidas saab laval korraga kaks preili Schneiderit olla!“ naerab Helgi. „Tema pilk, kui ta meid vaatas, jääb mulle surmani meelde – see oli võrratu!“

li sai,“ lausub Katrin. „Mul on tunne, et Pireti puhul on tegemist päris tugeva draamanäitlejaga ja ilma selleta on Sallyt mängida väga raske. Kuna ma tean, et ta on väga musikaalne, mõtlesin, et Sally on päris tore pähele talle närida. See roll tuleb esitada nii, et see puudutaks publikut. Sally peab publikut šokeerima, ent tänapäeva publikut on väga raske šokeerida, sest maailm on nii lahti. Ent seegi on näitlejale väga tugev argument: kas saab publik minust jagu, või saan mina publikust jagu. See on vä-

gikaika vedamine. Esietendusel, mulle tundus, et lava võitis. Publik tuli väga hästi kaasa.“

„„Kabaree“ on igatepidi eriline,“ ütleb Piret Krumm. „Seda materjali võiks igal aastal uuesti lavastada. Lisaks sellele on see Estonias – sellest uksest vaevalt draamanäitleja naljalt sisse saab. Kui see juhtub, on see juba omaette ime. Ning kui on veel välislavastaja, kes on oma elus näinud kaheksat erinevat „Kabaree“ lavastust! Mina ei ole näinud mitte ühtegi – see on minu esimene „Kabaree“.“

Sally rollile laulis-mängis Piret end prooviesinemisel. „Läks mitu nädalat mööda, olin juba mõelnud, et võtan saatuse vastu ega hakka üleliia mõtlema,“ meenutab ta. „Kui aga selgus, et minu variandiga oldi nõus, tegi see mulle väga palju rõõmu – ma polnud pikalt saanud mängida suurt osa. Tekkis jälle isu laval olla. Pealegi oli minu jaoks eos selle töö ümber pidulik ja pühalik moment. Pluss veel see, et teater, kus „Kabaree“ teen, on see, kus olen üles kasvanud. Oma korda on ses töös respekt ka veel

selle maja vastu. Minul isiklikult on selle majaga side, aga ma ei tea, kas sel majal ka minuga side on. Eks see ole kõikide võimaluste maja, aga kindlasti on seal inimesi, kelle unistus pole ses majas täide läinud.“

Esimest korda elus on tal võimalik oma ema Katriniga koos laval mängida, esimest korda elus jagavad nad ruumi ka lavavabadel hetkedel. „Meid pandi emaga koguni samasse garderoobi,“ muigab Piret. „Oli näha, et püüame võimalikult vähe seal garderoobis olla – üks läheb, tei-

ne tuleb. Kumbki ei hakanud proovestima, kui meid nii paigutati, mis seal ikka. Kui pannakse, siis pannakse, see pole koht, kus hakata vaidlema.“

Emaga koos mängimine on talle aga omaette kogemus: „Ta on vastuvõtlik ja impulsiivne ja olen nüüd selles ise ka veendunud, et ta on ikka noor inimene. Ta liigub teinekord noortest kiiremini! Ta on nii särtsu täis ja tema sisemine mootor töötab mingi imelise kütuse peal – see toimib väga hästi laval. Ning ta on lihtsalt õnnelik, et saame koos

seda tööd teha. Usun, et kõik, kes on seda rolli mänginud, elavad uuele tegijale kaasa. Sest elu koos selle rolliga on väga huvitav. Ma ikka veel avastan Sallyt, aga avastamist on veel. Esietendused pole minu tass teed – ma ei armasta neid, sest seal on sooritus pingepinge peal. Alates viiendast etendusest kaob see ära ja saab loole rahulikult keskenduda.“

 VAATA VIDEOT
ohtuleht.ee/1100993

põhja

Ooperilaulja Juuli Lill preili Schneiderina: susisev s ja väga ebakindel näitlejatöö. Ooperilaulja Mart Madiste – kõige tugevamalt susisev s. Näitlejatöö hall, kui natsikäside välja arvata. Lõpuks – konferansjee. Priit Võigemast. Mees, kellel Eesti teatris käsil tõeliselt helged päevad. Päev varem kõrvalmajas „Lehman Brothers“. Ostke pilet, kui õnn peaks naeratama. Päev pärast „Kabaree“ kõrvalmajas „Vend Antigone, öde Oidipus“. Tema võimas energia hoiab tervet teist vaatust üleval. Aga „Kabaree“ istub ta enamiku etenduse ajast lava vasakus servas väikesel rõdul, mukib ennast, laseb napsi kõrist alla või tõmbab triipu ninna.

Tal on igav. Muidugi ei tohiks see igavus saali kanduda. Aga paraku, tasahilju, väikestes silmavaadetes, kohmetuses, eba-

Siim Vahur

VÄHEUSUTAV SALLY: Estonia „Kabaree“ peaosalist kehastav Hanna-Liina Vösa Sally Bowlesi pahelisust, kiima ja valu välja ei kannu. Napib nii häält kui ka usutavust. Ehk on takistuseks Vösa teatav naturaalne nukulikkus, aga peamise põntsu paneb lavastaja otsus kärpida välja kaks laulu Sally repertuaarist, mis selle noore, kõigest 19aastase naise olemust avaks.

kindlates liigutustes see ikka tuleb. Vaadake, milline kirk ja kuradisilmsus on Võigemasti tantus, kui ta „Lehman Brothersis“ 78aastase Bobbie Lehmanina

tvistib. Ning lisage võrdluse Võigemasti tuim ja kartulikoorekarva tants „Kabarees“.

Hetketi tundub, et laval rullub näosaade ning näitleja Voi-

gemasti kehastada on loosi tahtel skandaalipõppar Marco Tassane. Nii tundubki publiku tähelepanu koonduvat sellele, kui võluvalt osavalt Võigemast kõrgetel valgetel kontsadel trepist alla jookseb ja kordagi ei komistata. See ei pea ju olema põhiline. Londoni „Kabaree“ esietenduse eel oli mikroskandaal seoses konferansjee osatäitja Eddie Redmayne'iga. Tuli välja, et ta on hetero. Ups! Järgmiste koosseisude puhul see viga parandati. Kuid kevadel New Yorgis on Eddie Redmayne jälle peaosas. Talent loeb.

Vaene ja räpane

1929. aasta Berliini kohal hõljus ikka veel esimese maailmasõja vari. Riik maksis kinni sõjakahjusid, tööpuudus oli röögatu. Novembris kukkusid pankurid New Yorgi börsikrahhi ajal pilvelõhkujate kõrgematelt korrustelt parvedena surnuks. Lause etendusest: „Pankureid enam ei ole.“ Hüperinflatsioon on nii pöörane, et raha eest, mille eest

hommikul sai osta turult kolm kanamuna, võis päeva lõpus saada vaid pooliku tühja koore. Natsid kogusid jõudu ja toetust.

Kostüümikunstnik on tabanud kümnesse – samasugune hatustus vaatab vastu nii Tallinna kui Londoni „Kabaree“ kostüümidest. Isegi preili Schneideri roheline kleit on justkui otse Londonist kohale lennutatud. „Kabaree“ aegne Berliin oli ohjeldamatult vaene. Igaüks elas, nagu oskas ja rõomustas, kui hing sees. See oligi Berliini glamuur.

Kellel sügavam huvi, siis tasuks üle vaadata „Babylon Berlin“ ja eriti stseen, kus Lotte pärast Moka Efti kabaree keldri meestege veedetud öid poole kruusitäie külma veega oma strateegilisi piirkondi peseb, et uuele ringile minna. See Berliin oli räpane ja haises. Hea, et seni on teatri lõhnamaailmas mureks üksnes ülelõhnastatud pinginaabrid.

Lavastuse juures konsultandina töötanud kunstiteadlane Harry Liivrand on jaanuaris pidanud trupile loengu, milles on

öelnud: „Berliinist kujunes 1920. aastate teisel poolel Euroopa juhtiv avangardkunst- ja seksuaalse emantsipatsiooni keskus. Viimase sümboliteks said kümmed ja kümmed linnas avatud kabareed, revüüteatrid, alastitantsu baarid, amüüseerimisklubid. /.../ Saksamaa pealinna räige poliitilise võitluse – eelkõige natsid versus kommunistid – taustal kujutas ohjeldamatu ööelu endast ka „tantsu vulkaanil“, ent siiski kuni 1933. aasta jaanuarini jätkus, arenes ja elas loovalt see „kuldsete kahekümnendate“ elurõõmus ideoloogia.“

Liivrand seisab Estonia kohvikus Arne Miku portree all. Lonksab klaasist viimase piisa vahuveini ja lausub: „Kahjuks nad ei ole võtnud kuulda midagi, mida ma neile rääkisin.“ On see siis nüüd üks Berliini kuldaja võtmes nali või mitte? Mine tea. Mis toimus Kit Kat klubis, peab jääma Kit Kat klubisse.

 www.ohtuleht.ee